A°. 1855. N°. 24.

ZATURDAG 27 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 27 Januarij.

Te gelijkertijd ontvangt men de berigten van eene waarschijnlijke wijziging in het Fransche ministerie, (waarin, behalve eene ruiling van portefeuilles en de intrede van den heer *Rouher*, ook de heer *de Persigny* zonder portefeuille weder zou komen) en van de aftreding te Londen van lord *Russell*. De laatste wijziging is van meerder politiek belang en men meent zelfs, dat ook lord *Aberdeen*, de heer *Gladstone* en de hertog *v. Newcastle* welhaast het bestuur zullen verlaten. De meer uitsluitende oorlogspartij in het Engelsche kabinet zou derhalve aan het bewind blijven en lord *Palmerston* bepaald de man van 't oogenblik worden. Men zal zich herinneren, dat deze vroeger door lord *Russell* als het ware uit het kabinet is gezet. — Bepaalde diskussien van belang hadden, naar 't scheen, Donderdag niet in het Lagerhuis plaats gegrepen, ook in 't Hoogerhuis waren geene inlichtingen omtrent den oorlog gegeven.

Van ministeriele wijzigingen sprekende, vestigen wij ook hier de aandacht op het ontslag van den Spaanschen minister van finantiën *Sevillano*. Daar deze dadelijk den Voorzitter der Cortès tot opvolger heeft bekomen, schijnt deze aftreding niet dat gevaar aan te bieden, dat men anders aan het op nieuw aftreden van den Spaanschen minister van finantien zou kunnen toeschrijven voor de geldelijke aangelegenheden van Spanje.

Om tot de zaken van het Oosten echter terug te keeren dient er in de eerste plaats te worden gewezen op de Bondsvergadering, te Frankfort gehouden. Bij het gemis van instruktien van eenige leden is er niets beslist, maar de geheel opposite houding van Pruissen tegenover Oostenrijk is echter op nieuw gebleken door de kracht, waarmede de Pruissiesche afgevaardigde het voorstel van Oostenrijk tot mobielmaking heeft bestreden. Het zenden van een buitengewoon gezant door Pruissen naar Parijs heeft in deze omstandigheden groot gewigt.

Intusschen was er te Parijs sprake en schreef men ook in dien zin uit Weenen aan de *Köln. Z.* dat het militair verdrag tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland welhaast zou geteekend zijn.

Van het oorlogstooneel is overigens weinig nieuws. Het gerucht loopt van het overlijden van *Schamijl;* dit ware voor de Russen eene gelukkige gebeurtenis. — De *Morn. Chr.* geeft, op grond van eene officiële Russiesche mededeeling, dat van den 28. Sept. tot den 27. Dec. het Russ. leger in de Krim heeft verloren 7,301 man aan dooden, 13,826 aan gewonden, 1,617 aan gevangenen en 4,019 aan gestorvenen aan ziekten, op, dat de Russen in 't geheel sinds den aanvang der expeditie in de Krim 40,000 man hebben verloren, als 6.000 bij Alma, 26,763 hierboven genoemd, en bij de marine, volgens andere Russ. opgaven 4,500; in 't geheel 37,263 man naar de Russ. opgaven.

Het *Wiener* regeringsblad beweert, dat er veel hoop is op het verbond van Zweden met de Westmagten. Gister is er evenwel uit Stokholm reeds berigt gekomen, dat Zweden er niet aan dacht zijne onzijdigheid op te offeren.

*— Voor eenigen tijd deelden wij mede, dat de regtbank te Amersfoort heeft bevestigd het vonnis van 't kantongeregt aldaar, waarbij de aan M. v. W. opgelegde geldboete wegens het bezigen van een voetpad voor 't vervoer van een voertuig, bespannen met een' hond, is toegewezen aan den *Staat*, en niet aan de *gemeente*, zoo als het provinc. reglement van 8 Nov. 1853 bepaalt. — Het Openb. Min. tegen die beslissing beroep in kassatie aangeteekend hebbende, heeft de Hooge Raad, bij arrest van 27 Dec. ll. dat beroep verworpen.

— Uit den pas verschenen Utr. Studenten Almanak blijkt, dat het aantal der studenten aan onze Hoogeschool op den 1. Nov. 1854 was, als volgt:

In de Theologie	232.
„ „ Regten	169.
„ „ Letteren	7.
„ „ Geneeskunde	53.
„ „ Wis- en Natuurkunde	10.
Totaal	471.

Hier ingeschreven, doch elders studerende:

In de Theologie	29.
„ „ Regten	26.
„ „ Letteren	2.
„ „ Geneeskunde	21.
„ „ Wis- en Natuurkunde	2.
Totaal	80.
	471.
Te zamen	551.

— Tot opleiding van telegrafisten voor den Rijks telegraaf zullen weder na vergelijkend examen, 15 leerlingen worden toegelaten.

— Onder de passagiers-goederen, aan boord van de zoo noodlottig verongelukte Hendrika, moet zich bevonden hebben een kistje, waarin muzijk-instrumenten, viool-snaren en eenige boekwerkjes. Bij de instrumenten was eene fluit van waarde met zilveren kleppen. Deze fluit werd, in het begin dezer maand, om er eene kleine verandering aan te brengen, gebragt bij haren vervaardiger, die niet weinig verbaasd was het instrument, dat hij wist aan boord van de Hendrika te zijn geweest, terug te zien. Van deze vreemde omstandigheid aangifte gedaan hebbende, werd een onderzoek ingesteld en is daaruit gebleken, dat het bovenbedoelde kistje op het strand, onder de gemeente Loosduinen, is gevonden, alwaar het schijnt te zijn opengebroken en van de daarin gevonden voorwerpen beroofd; althans zoo veel is zeker, dat een visscher te Scheveningen in het bezit is geweest van de fluit; dat deze haar verkocht heeft, voor een bagatel, aan een koopman, die aldaar gewoon is van tijd tot tijd met negotie te komen, en dat deze laatste het instrument weder heeft overgedaan aan een ander koopman, van wien de heer *B.*, voornaam fluitist te dezer stede, het gekocht heeft, die er eene verandering of herstelling bij den instrument-maker aan wilde laten brengen. De in deze zaak betrokken personen zijn reeds door den heer regter-kommissaris gehoord. Even toevallig als de ontvreemding van de fluit ontdekt is, kunnen nog andere diefstallen, op het strand gepleegd, van voorwerpen, afkomstig van de Hendrika, aan den dag komen, 't geen wenschelijk zoude zijn, ten einde onder eene zekere klasse van menschen onder onze kustbewoners eenigen afschrik te verwekken. *'s Gr. Nieuwsbode.*

Waterberigten.

Van Tiel schrijft men van den 24. Jan., dat het drijfijs dien morgen tot voor die stad is digt gedreven, en dat het ijs, met een waterstand van 16 voet, tot boven de stad zich onbewegelijk heeft vast gezet.

Te Zalt Bommel was het ijs den 22. Jan., des namiddags, vast gaan zitten en werd den 23. Jan. te voet gepasseerd.

Nijmegen 26. Jan. De hoogte van de rivier de Waal was den 25. Jan. 3 el 8 duim en heden 3 el 58 duim.

De hoogte van de Maas te Grave was den 25. Jan. 3 el 20 duim en heden 3 el 45 duim.

De hoogte van den Rhijn te Keulen was den 24. Jan. 5 voet 3 duim en den 25. 5 voet 2 duim.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 18 Januarij.

Eene oproerige beweging der Softa's is ontdekt en onderdrukt. De regering heeft besloten geene Fransche patrouilles meer door de stad te laten kruisen.

Er zijn talrijke gekwetsten en ook vele militairen met bevroren ledematen uit de Krim hier aangekomen. Het transportschip de Evelina is op de kust gestrand.

SPANJE.

MADRID, Woensdag 24 Januarij.

De heer *Sevillano*, minister van financien, heeft zijn ontslag ingediend, dat door de Koningin is aangenomen, die den heer *Madoz* in zijne plaats heeft benoemd.

DUITSCHLAND.

WEENEN 23 Januarij.

Alle benoemingen tot burgerlijke en militaire betrekkingen, die door de Russen gedurende hunne bezetting der Vorstendommen zijn gedaan, zijn vernietigd.

— Men beweert, dat te Venetie het paleis voor den keizer en de keizerin wordt gereed gemaakt, om er langdurig verblijf te houden.

WEENEN, Vrijdag 26 Januarij.

De vertegenwoordigers van Engeland, Frankrijk, Oostenrijk en Turkije op de Weener-konferentien zullen verdubbeld worden.

— *26 Jan.* Met. 5 pCt. $83\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. $72\frac{3}{4}$; wiss. op Lond. 12,20; Parijs $148\frac{1}{2}$; Goud $32\frac{1}{8}$; Zilv. $27\frac{1}{4}$.

TRIEST, Donderdag 25 Januarij.

Te Konstantinopel liep, bij het vertrek der stoomboot op den 15. dezer, het gerucht, dat *Schamyl*, het opperhoofd der Cirkassiërs, overleden was.

BERLIJN, 23 Januarij.

De Pruissische regering meent, dat de Weener-konferentien het gevolg zullen zijn van de vroegere protokollen, welke zij mede heeft geteekend, en blijft van oordeel dat wel de positie van groote mogendheid, niet de toetreding tot een verdrag van ondergeschikt belang, Pruissen stem geeft in den raad der Grootmagten van Europa. Pruissen handhaaft dit zijn regt, en wil in geene bespreking komen, omtrent andere zaken, dan nadat dit regt erkend is.

BERLIJN 24 Januarij.

Het vraagstuk der mobielverklaring van ons leger is het hoofdpunt van de tegenwoordige zorgen der regering, zorgen die van ernstiger aard zijn, omdat men in deze zaak zoo grootelijks in meening verschilt met Oostenrijk. Men wijst er hier echter op, dat het van het hoogste gewigt is voor Pruissen, om zijn leger niet mobiel te verklaren, dan wanneer het dadelijk in 't veld moet komen, omdat de Pruissiesche militaire organisatie geheel ingrijpt in den burgerlijken toestand. De te spoedige mobielverklaring van het leger in Nov. 1850 heeft eene ernstige les aan de regering gegeven, die zij zich ten nutte heeft gemaakt. Van dien kant moet men zich verheugen, over den tegenstand, dien Pruissen aan de vordering van Oostenrijk biedt. Maar van eene andere zijde zegt men hier, dat de regering niet mag vergeten wat zelfs de zoo zeer behoudende *Wolfgang Menzel* in krachtige bewoordingen heeft gezegd omtrent de antipatie, die door geheel Duitschland tegen Rusland bestaat, niet alleen omdat het verstoord is over den overheerschenden invloed van Rusland, die zich door geheel Germanje heeft doen gevoelen, maar ook omdat het het overwigt van Rusland op den duur vreest.

BERLIJN, Vrijdag 26 Januarij.

De Pruissische generaal *v. Wedell*, militair gouverneur van Luxemburg, vertrekt met eene buitengewone zending van de Pruissische regering naar Parijs.

HAMBURG, 22 Januarij.

Slechts eene enkele Engelsche stoomboot, de *Magicienne*, is, na den zeetogt van den afgeloopen zomer in de Oostzee achtergebleven. Er is heden berigt gekomen te Helsingor, dat zoodra het jaargetij het slechts zal toelaten 4 kleine schepen te Helsingor zullen vereenigd worden, om er gestationneerd te blijven tot dat de vloot in het voorjaar weder zee komt bouwen. De Engelsche regering heeft in Duitschland eene menigte kontrakten gesloten tot levering van vleesch, dat naar Engeland moet worden opgezonden, om naar de Krim te worden ingescheept.

Terwijl geheel Rusland overigens door militairen wordt doorkruisd, is het aan de Pruissiesch-Poolsche grenzen zoo rustig gesteld, als of er niets bijzonders in Europa te doen ware. Alleen is er de handelsgemeenschap uitgebreider geworden, dan ze immer was; Pruissen heeft van zijne onzijdigheid reeds groote voordeelen getrokken. — Thans verneemt men, dat het vervoer van goederen langs den Oostenr. Krakauer spoorweg voorloopig geheel geschorst is; de regering heeft de spoorlinie vooreerst geheel in gebruik genomen tot vervoer van troepen en krijgsbehoeften.

Uit Reval verneemt men, dat het nieuwe Oostzee leger, dat er gevormd wordt, talrijker zal worden dan men eerst meende. Generaal *Sievers* zal van Libau tot Reval alleen 100,000 man beschikbaar hebben.

De Russ. regering maakt alle mogelijke haast in het doen vervaardigen van vuurwapenen, die te Toula op groote schaal worden gefabriceerd, om van daar voornamelijk naar Kiew te worden vervoerd en verder naar de oorden, waar de regementen moeten worden geoefend. — In het kruidfabrikaat, waarvan de voornaamste fabrieken in de gouvernementen van Petersburg en Nowgorod zijn, heerscht ook de grootste levendigheid.

Van Odessa is van den 14. dezer berigt, dat de stad thans door 27 batterijen is verdedigd, die met 110 à 120 stukken zijn bewapend; de daarstelling dier werken is zoo goed als voltooid. — Uit de Ukraine was thans ruiterij naar de Krim gerukt. Van den 1 tot den 12 waren er 280 à 300 hoornbeesten heen gezonden. Eene infanterie divisie, onder generaal *Moller*, was weder in Odessa gekomen, om na 3 dagen rust, verder naar de Krim te trekken.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Januarij.

Lord *Stratford de Redcliffe*, onze gezant te Konstantinopel, wordt met verlof hier verwacht. Kolonel *Hugh Rose* vervangt hem voorloopig.

De toestand van het ministerie is, ten gevolge van de aanvallen der bladen en den toorn, die dien ten gevolge onder het volk is gezaaid, wegens het voeren van den oorlog, zeer kritiek. De hevigheid van de *Times* schrijven enkelen toe aan de poging, om de aandacht van het ministerie op de generaals in de Krim over te brengen, die alzoo de slagen ontvangen, die anders den ministers zouden treffen; of dit middel wel goed zou gekozen zijn, zou men mogen betwijfelen.

— Een onzer geachte bladen meldt uit Parijs, dat het meer en meer twijfelachtig wordt, of de kleinere Staten van Europa verder hunne onzijdigheid zullen kunnen bewaren; dat de gouvernementen van Frankrijk en Engeland voornemens zijn, verscheidene van die Staten te vragen naar hunne gezindheid om tot de alliantie der Westersche mogendheden daadwerkelijk toe te treden; dat o. a. aan den Koning van Napels, die een leger van meer dan 100,000 man bezit, zoodanige uitnoodiging gerigt zal worden. In gelijken geest spreekt heden ook ons ministerieel avondblad.

LONDEN, Vrijdag 26 Januarij.

In de zitting van het Huis der Gemeenten heeft gisteren avond de heer *Hayter* aangekondigd, dat het ontslag van lord *John Russell* door de Koningin was aangenomen. Deze laatste beloofde tegen den volgenden dag eenige ophelderingen dienaangaande. Lord *Palmerston* verlangde dat de Kamer hare zitting tot morgen zoude verdagen, omdat de ministers den oorlog grondig wenschten te bediskussiëren, weshalve de motie van den heer *Roebuck* tot dien dag behoorde verschoven te worden. De zitting werde dienvolgens terstond gestaakt en tot morgen verdaagd.

Op dit oogenblik worden in de Kamer der Lords inlichtingen gegeven.

De *Globe* zegt, dat het ministerie de motie van den heer *Roebuck* bestrijden en niet inwilligen zal, omdat zij, aan wie het beleid der oorlogszaken is toevertrouwd, en die in de eerste plaats dienden gehoord te worden, zich in de Krim bevinden.

— 26 *Jan.* Gec. $91^{1}/_{8}$; Sp. 3 pCt. 36; 1 pCt. $17^{1}/_{2}$; Rusl. 5 pCt. 100; $4^{1}/_{2}$ pCt. 90; Holl. 4 pCt. $92^{3}/_{4}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. 62; Sard. 5 pCt. 85; Braz. $98^{1}/_{2}$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Januarij.

Is er in de laatste dagen herhaaldelijk gesproken over eene waarschijnlijke wijziging in het Engelsche kabinet, ook ons ministerie schijnt veranderingen te zullen ondergaan.

Uit verschillende bladen ontleenen wij de volgende bijzonderheden, omtrent de zaken in de Krim.

De Fransche batterijen voor Sebastopol waren geheel gereed, toen de Russen onverwacht het dorp hebben verlaten, dat zij bij het Quarantaine fort bezet hielden. Die omstandigheden heeft den generaal der genie doen besluiten eenige verandering te brengen in onze linie van aanval. Onderscheidene batterijen worden verplaatst en nog nader onder de vesting gebragt. De arbeid hieraan wordt met ijver volvoerd.

Het weder is afschuwelijk. De sneeuw is in overvloed gevallen; er stond van 2 tot 3 voet dik. Dat was eene nieuwe beproeving over onze soldaten. De paarden en muildieren lijden nog meer, en men verliest elken dag vele van die nuttige dieren. Te Konstantinopel wordt de inscheping van trekdieren zooveel mogelijk verhaast. De Engelschen dragen de ellende minder goed dan de Franschen. Zij zouden zich niet weten te redden, als wij hen geen voorbeeld en hulp tevens gaven. Hunne trekdieren zijn dood en het zijn thans onze soldaten van de 1e brigade 1e divisie, die hun geschut vervoeren. — Op de vraag van lord *Raglan* heeft onze intendance 10,000 kraagkapotjassen ter beschikking van het Engelsche leger gesteld, en de Engelschen loopen thans in Fransche uniform. Kan men grootere broederschap verlangen?

De strenge koude, zoo wordt van den 9. Jan gemeld, was slechts van korten duur geweest. De dooi was weder ingevallen en de Krimbewoners voorspelden thans goed weêr. Het warmere weder was te wenschelijker, omdat de *tentes-abris* nog niet in voldoend aantal aanwezig waren en het hout begon te ontbreken. De Engelschen hebben het niet zoo slecht als men zou denken, volgens sommige berigten. Hunne groote tenten worden door een kagchel verwarmd. Te Balaklava zijn 5 à 600 barakken aangekomen, maar het zal nog al tijd duren, alvorens deze zijn vervoerd. De Fr. barakken moeten weldra komen en konden wel eens eerder gereed staan dan de Engelsche.

De kleeding is bij de Franschen geheel in orde en voor de voeding is ook goed gezorgd. Daar de soldaten geene waren kunnen koopen, heeft de administratie een ander middel gekozen, en laat thans elken dag drooge groenten uitdeelen, om later te verrekenen. Later hoopt men met de versche groenten hetzelfde te doen. — Voor de officieren heeft men een gelijk middel gekozen.

Van Konstantinopel wordt van den 11. Jan. berigt, dat de schepen thans geene troepen, maar kapotjassen, planken, klompen, bond en mondbehoefte vervoeren. De te Konstantinopel aanwezige hoofdofficieren, bij den Franschen gezant vergaderd, hebben gemeend, dat het beter was, alle benoodigdheden te doen vervoeren, om het verblijf der troepen in de Krim zoo goed mogelijk te maken, dan meerdere troepen er al de moeijelijkheden te doen lijden, wanneer er toch nog geene krijgsoperatiën beginnen. De troepen, die thans komen, zullen dus eerst een kamp bij Konstantinopel betrekken.

Uit het getuigenis der krijgsgevangenen blijkt, dat de Russen het even min goed hebben als de verbonden troepen. Ze verliezen er in 't geheel niet bij als ze krijgsgevangen worden gemaakt.

De Porte heeft thans eene geregelde stoombootdienst daargesteld tusschen Sinope en Heracleum en Sebastopol en Eupatoria, tot aanvoer van hout en steenkolen.

Te Eupatoria hebben de verbonden troepen het goed. De stad is daarbij zoo goed versterkt, dat ze een leger van 100,000 man kan weerstand bieden. De Franschen, Engelschen en Turken leven er in de beste verstandhouding; de Tartaren zijn zeer goed gezind en hebben er genoegen in, nu en dan benden kozakken op het lijf te vallen. Alle levensmiddelen voor Eupatoria moeten worden aangevoerd.

800 Tartaarsche paarden zijn hier voor het leger te Balaklava aangekocht en reeds weggezonden.

PARIJS, Vrijdag 26 Januarij.

Men zegt, en het gerucht vindt algemeen geloof, dat de militaire konventie tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland binnen 48 uren geteekend zal worden.

L'Assemblée Nationale meent te weten, dat graaf *Aberdeen*, de heer *Gladstone* en de hertog *van Newcastle* uit het Britsche kabinet zullen treden, omdat zij met hunne kollega's niet kunnen overeenstemmen over het doel waarmede de oorlog gevoerd wordt.

— 26 *Jan.* $4^{1}/_{2}$ pCt. 95,00; 3 pCt. 62,95; Sp. 3 pCt. $32^{1}/_{2}$; Met. 5 pCt. $82^{1}/_{2}$.

MARSEILLE, Vrijdag 26 Januarij.

De hertog *van Cambridge* en de admiraal *Dundas* zijn hier aangekomen. Gisteren is een bataillon naar de Krim scheep gegaan.

De hertog *van Cambridge* is onverwijld naar Parijs vertrokken.

In Konstantinopel had men den 15. berigten uit de Krim tot 12 Jan.; alstoen was er veel sneeuw gevallen; eene batterij van mortieren was in werking gebragt; de belegeringswerken waren tot op 45 ellen de vesting genaderd; vele Fransche schepen waren naar Frankrijk vertrokken, om meerdere troepen en krijgsbenoodigdheden aan boord te nemen. Prins *Napoleon* bevond zich te Athene.

BELGIE.

BRUSSEL Vrijdag 26 Januarij.

De *Independance* meldt, dat de kommissien der bondsvergadering Dingsdag te Frankfort zijn vergaderd geweest. De heer *von Prokesch-Osten* heeft het voorstel zijner regering betreffende de mobilisatie der bondskontingenten overgelegd; de Pruissische gezant, *v. Bismark-Schonhansen*, heeft er zich tegen verklaard. Anderen hebben uitstel verlangd. De Hanoversche gezant heeft verklaard, dat zijne regering tot stemming bereid was. Er is nog geenerlei besluit genomen.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed de jongste onzer vier lievelingen, MARIA CORNELIA, in den jeugdigen leeftijd van 14 maanden.

Utrecht, 25 Jan. 1855.

Dr. A. W. M. VAN HASSELT, Off. v. Gez. 1e kl.

C. G. VAN HASSELT, 's GRAVESANDE GUICHERIT.

*** Men **vraagt** tegen 1° Mei aanstaande te **Huur:** Een BOVENHUIS, voor twee Dames en eene Dienstbode. Verzoeke juiste opgave van prijs en situatie met franko brieven onder letter V. bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, Oudegracht alhier.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 27 Januarij 1855.

Tarwe van ƒ 11,75 tot ƒ 13,00; *Rauwarige Tarwe* van ƒ 14,50 tot ƒ 15,50. *Rogge* van ƒ 9,00 tot ƒ 9,75. *Garst* van ƒ 6,00 tot ƒ 6,80. *Boekweit* van ƒ 8,00 tot ƒ 8,50. *Haver* van ƒ 4,30 tot ƒ 5,50. *Groene Erwten* van ƒ 9,00 tot ƒ 12,00. *Boter* van ƒ 0,96 tot ƒ 1,14. *Kaas* van ƒ 34,— tot ƒ 46,— de 100 ponden. *Rundvl.* van 55 tot 60 c. *Kalfsvl* van ƒ 0,70 tot ƒ 0,75. *Schapen of Lamsvl.* van 40 tot 45 c *Varkensvl.* van 60 tot 65 c. het pd.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
26	2	wnw	0.0	760.11	33.1	— 4.9	0.89	0	Bewolkt.
	10	wnw	0.0	60.77	30.7		98	0.3	Zwaar bewolkt.
27	8	wzw	0.5	60.77	27.7		98	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 26 Januarij 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	$2^{1}/_{2}$	pCt.	$61^{3}/_{16}$	$61^{3}/_{8}$	$61^{3}/_{16}$
dito dito	3	„	$72^{7}/_{8}$	$72^{15}/_{16}$	$72^{7}/_{8}$
dito dito	4	„	$90^{1}/_{2}$	$90^{9}/_{16}$	$90^{1}/_{2}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$101^{3}/_{8}$	$101^{1}/_{2}$	$101^{3}/_{8}$
Obligat. 1828 en 1829	5	„	$100^{3}/_{8}$		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	$83^{1}/_{2}$		
Certificaten 1840. . .	4	„	$76^{7}/_{8}$		
dito Adm. te Lond. .	$4^{1}/_{2}$	„	$87^{1}/_{2}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		ƒ	$138^{1}/_{4}$	$138^{1}/_{4}$	
SPANJE.					
Obligatien	1	pCt.	$17^{11}/_{16}$	$17^{3}/_{4}$	$17^{11}/_{16}$
dito	3	„	37	$37^{1}/_{8}$	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$31^{3}/_{8}$	$31^{1}/_{2}$	$31^{3}/_{8}$
Amortisable, ...			$4^{1}/_{8}$		
Bewijzen Coupons . . .			$4^{1}/_{2}$	$4^{3}/_{4}$	
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek . . .	5	pCt.	$62^{1}/_{2}$	$62^{7}/_{8}$	$62^{3}/_{4}$
Oblig. N.	5	„	$73^{9}/_{16}$	$73^{3}/_{4}$	$73^{11}/_{16}$
dito dito La B. . . .	5	„	$73^{9}/_{16}$	$73^{3}/_{4}$	$73^{11}/_{16}$
dito dito	$2^{1}/_{2}$	„	$31^{13}/_{16}$	32	32

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN ZATURDAG 27 JANUARIJ 1855.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 18 Januarij.

Voorzitter de Burgemeester *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 24 leden. De heeren *Bake*, *Nahuijs* en *van Veersen* hebben berigt ingezonden de vergadering niet te kunnen bijwonen; ook zijn nog afwezig de heeren *van Hoijtema* en *van Reede.*

De Burg. geeft berigt van het inkomen van de volgende stukken:

Een voorstel van Burg. en Weths. betreffende eene verbouwing op het bolwerk Zonnenburg. Genoemd bolwerk is door de stad afgestaan aan H. H. Kuratoren dezer Hoogeschool, onder voorbehoud, dat aan het uiterlijke der gebouwen geene verandering zal worden aangebragt, zonder goedkeuring van het Sted. Bestuur. Nu hebben Kuratoren een voorstel met bijgaande teekening aan Burg. en Weths. ingezonden, betreffende de verbouwing der woning van den bewaarder der Sterrenwacht. Burg. en Weths. stellen voor, om deze voordragt met eene kleine wijziging, betreffende de hoogte van het dak, goed te keuren. — Wordt konform besloten.

Besluit van Gedep. Staten van 29. Dec., houdende verdaging van de beslissing omtrent plaatselijke begrooting tot 31 Januarij aanstaande. — Voor informatie.

Besluit van Gedep. Staten van 29. Dec., houdende goedkeuring van het Raadsbesluit van den 7. Dec., behelzende vaststelling van de 3e suppletoire kohieren der hondenbelasting. — Voor informatie.

Besluit van Gedep. Staten van 4 Januarij tot goedkeuring van het Raadsbesluit van 23. Dec., betreffende voortverhuring van eenige perceelen stadsgrond op het bolwerk Lepelenburg. — Voor informatie.

Besluit aan Gedep. Staten, houdende goedkeuring aan het Raadsbesluit van 27 Dec., tot waarborg van de aflossing eener geldleening ten behoeve van het krankzinnigen-gesticht. — Voor informatie.

Een rekwest van officieren der dienstdoende Utrechtsche schutterij, houdende verzoek tot afsluiting van het Sterrebosch ten behoeve van de exercitiën. — Dit stuk wordt gesteld in handen van Burg. en Weths., om zoo noodig deswege voorstellen te doen.

Eene voordragt van Burgm. en Weths. tot benoeming van eene stads-vroedvrouw. Daartoe wordt dadelijk overgegaan.

De Komm. in wier handen is gesteld het 2e verzoek van den heer *van Heeckeren van Brandsenburg*, om in eigendom te verkrijgen een gedeelte van stads grond, thans door hem in erfpacht bezeten, doet verslag bij monde van den heer *van der Hagen van den Heuvel.* — De Komm. adviseert, dat de Raad mogt besluiten den genoemden grond voor een billijken prijs aan den adressant te verkoopen, en alzoo Burg. en Weths. uit te noodigen, den prijs op te maken en deswege eene nadere voordragt te doen. — Ter sekretarie en ter behandeling in eene volgende vergadering.

De Komm., in wier handen zijn gesteld de bedenkingen van Gedep. Staten op de sted. begrooting, en de verdere stukken desaangaande, doet verslag bij monde van den heer *Ackersdijck.*

De Komm. stelt voor om aan den wensch van Gedep. Staten gehoor te geven, en alzoo de begrooting voor het loopende jaar weder in overweging te nemen. 1°. toch heeft eene aanzienlijke minderheid zich niet met die verhooging kunnen vereenigen, 2°. was de vergadering niet voltallig, terwijl ten 3e de Komm., met het onderzoek der begrooting belast, evenmin haar zegel aan die verhooging had kunnen hechten. Dit zijn ook de gronden, welke de Komm. geleid hebben, om op nieuw te onderzoeken of de verhooging der opcenten op de personele belasting geheel of voor de helft zoude kunnen vermeden worden. Zij is tot dit laatste besluit gekomen. De Komm. wenscht geen nieuwe behandeling der geheele begrooting, maar heeft alleen trachten te onderzoeken of het gewenschte cijfer ad *f* 9149 op sommige posten kon gevonden worden. Zij stelt daarom voor de raming van eenige posten van inkomsten te verhoogen, en van uitgaven te verminderen; te weten de akzijnsen op *f* 85000 te brengen, het gedistileerd te verminderen met *f* 2000 en alzoo op *f* 70,000 te brengen; het kollektiefzegel te verhoogen met *f* 300. Door die wijziging verkrijgt men een hooger aanslag van *f* 3200. Bij het strengste onderzoek is het der Komm. ondoenlijk voor gekomen om op de uitgaven veel vermindering voor te stellen; doch zij heeft gemeend dat eenige posten daartoe welligt zouden kunnen strekken. Zij stelt daarom voor om den post voor straten, wegen, enz. te verminderen met *f* 1000; onderhoud van de stedelijke gebouwen even eens met *f* 1000, en den post van onvoorziene uitgaven met *f* 4941. Deze vermindering in uitgaven, gevoegd bij de hoogere raming van de ontvangsten, zou voldoende zijn, om de opcenten voor de personele belasting voor dit jaar aan te nemen van 4 tot 20. De Komm. vertrouwt dat door dit besluit gedep. Staten zullen bevredigd zijn. — Ter Sekretarie en in behandeling op de vergadering van heden over acht dagen.

De *Voorzitter* stelt aan de orde de voortzetting van de behandeling van het rapport der Komm. betreffende de verdeeling in wijken en buurten.

De heer *Jongeneel* heeft met genoegen gelezen het rapport der Komm., en vereenigt zich met het denkbeeld, dat eene nieuwe indeeling der wijken aan te veel zwarigheid onderhevig is. Minder kan hij zich echter vereenigen met het gevoelen van de meerderheid dier Komm. om namelijk de buurtschouten weder in het leven te roepen. De Komm., zegt Spr. had de dooden maar moeten laten rusten en de schijndooden niet meer moeten opwekken. Vroeger waren de buurtschouten noodig, want toen had men de buurtwerken. Deze laatste zijn nu vervallen, en Spr. vat daarom niet wat de meerderheid der Kommissie heeft bewogen om te begrijpen dat men de buurtschouten weder in het leven moest roepen. Daarom heeft die meerderheid een nieuwen werkkring voor de buurtschouten daargesteld en er eereposten van gemaakt. Spr. vreest maar al te zeer, dat zij den goeden loop van zaken zullen verlammen, en vooral geene orde zullen helpen bevorderlijk zijn. De wijkmeester zal moeten zien door het oog van een buurtmeester; met het oog op de vroegere geschiedenissen van buurtmeesters, zou de Raad zich van de goede uitkomst hiervan een verkeerd denkbeeld vormen, want men zal maar al te zeer ondervinden dat de wijkmeesters zich achter de buurtmeesters zullen verschuilen en zoo omgekeerd, iets waarvan verwarring het noodzakelijk gevolg moet zijn. Ook meent Spr., dat het voorstel der meerderheid een slechten invloed zal hebben, omdat de gevolgen dikmaals van omgekeerde werking kunnen zijn, en de wijkmeersters ondergeschikt aan de buurtmeesters zullen kunnen worden. — Wat zal echter de werkkring van die buurtmeesters zijn? Zij zullen de registers moeten houden van de buurt, van de mutatiën, en van verdachte personen; en kan men aan zoo'n werkkring den naam van eerepost geven? Dit komt Spr. ondoelmatig voor. Wat echter nog meer is; men wil hen doen indringen in de politie; de zachtste indruk hiervan is, dat het eene hatelijke betrekking zou zijn. Als men aan de mannen van de politie vraagt, wat is voor u het hatelijkste, dat gij den booswicht in zijne schuilhoeken opzoekt, of uwe medeburgers met allerlei kleine vervolgingen en plagerijen moet lastig vallen, dan zal hij u zeggen, dat dit laatste juist de schaduw zijde van zijne betrekking is; en dat wil men nu opdragen aan gezeten inwoners. — Spr. vraagt wie zullen die buurtschouten zijn? En zegt, niet anders dan gezeten burgers, die tegen hunne meerderen niet zullen durven ageren, maar alleen hunne minderen zullen durven aantasten. Wil men aan de andere zijde aannemen, dat een buurtmeester zijne betrekking eerlijk vervult, dan zal het niet kunnen missen, of hij zal zich in zijne maatschappelijke betrekking op de eene of andere wijze benadeeld zien. Mag hij dat doen voor de eer, voor de belooning? Ja, zal men zeggen, maar hij heeft later aanspraak om wijkmeester te worden; maar men kan slechts 20 pCt. van die verwachtingen vervullen. Wanneer er een oude wijkmeester is, dan zullen de buurtmeesters met lust hunne betrekking waarnemen, met het oog op de aanstaande vakature. Het bestuur zal dan kiezen die het beste werkt, maar zal dan ook steeds ontevredenen achtergelaten, die na die benoeming den moed zullen laten zakken. Spr. meent alzoo, dat men alleen eenig goed resultaat zal verkrijgen door het aanstellen van wijkmeesters en bodes, en vereenigt zich geheel met den praktischen blik van de minderheid.

De heer *van Ittersum* zegt, dat de laatste Spr. bij het eerste punt zijner rede is begonnen in te stemmen met het gevoelen der Komm. De Komm. had gemeend, dat, als men de zaak goed nagaat, eene geheele nieuwe verdeeling der wijken wenschelijk ware; doch men is afgestooten op eene menigte bezwaren die ook in andere groote steden gebleken zijn. — De laatste Spr. schijnt er dus mede in te stemmen, dat dit moet blijven zoo als het is. Nu meent de Komm. juist met het oog op die groote uitgebreidheid der meeste wijken, dat de afstand van wijkmeester tot bode te groot is. In wijk C is het ondoenlijk om met één' wijkmeester te volstaan; kunnen dan de boden genoegzame hulp verleenen? De meerderheid der Komm. meent van neen. Om een geregeld beheer te verkrijgen, moeten er aan de wijkmeesters andere personen ter zijde staan, waarmede zij kunnen toezien. De laatste Spr. heeft gemeend, dat de wijkmeesters op die wijze *door* de oogen der buurtmeesters zouden zien en het nadeelige hiervan aangetoond. Een generaal, die een krijgsraad presideert, ziet niet *door* de oogen van den krijgsraad, maar hij ziet *met* de oogen van zijne onderhebbenden; dat is eene geheel andere zaak. Men heeft gewenscht, dat de betrekking van buurtmeester een eerepost zou worden, die met *f* 25 werd beloond, en daartegenover heeft de heer *Jongeneel* die betrekking vergeleken met die van een agent van politie. Spr. acht die voorstelling verkeerd. Hij zegt dat het de bedoeling der Komm. is geweest dat de buurtmeesters bij vele andere bezorgingen zooveel mogelijk de *kennis* van de Sted. verordeningen in de buurt zouden bevorderen, daar vele inwoners er geene kennis van dragen. Spr. gelooft echter, dat indien zijne meening in de vorige vergadering geuit, om de betrekking van buurtmeester als een eerepost te beschouwen, al te sterk is gekleurd geweest, de voorstelling van den heer *Jongeneel* evenmin zal kunnen doorgaan.

De heer *Ackersdijck* heeft in de vorige vergadering zijne bedenkingen in het midden gebragt. Hij meent daarbij echter nog een enkel woord te moeten voegen. Al wat er tot dusverre van de buurtmeesters is gezegd, heeft Spr. niet tot de overtuiging kunnen brengen, dat zij noodig zullen zijn. Men heeft gezegd dat sommige wijken te groot zijn, en dat eene nieuwe verdeeling te moeijelijk is; Spr. ziet er geen de minste moeijelijkheid in, om de wijken, die te groot zijn, alleen voor zoo ver het toezigt der wijkmeesters betreft, te verdeelen, en aldus in eene groote wijk, zooals die van lett. C, er 2 of 3 aan te stellen. Wat men zegt om hen niet te doen deelen in eenige werkzaamheden van politie, daarover durft Spr. niet te beslissen; doch dit staat bij hem vast, dat men juist moest pogen, den slechten indruk die er van de politie bestaat weg te nemen. Het zijn de nuttigste werkzaamheden voor eene goed geordende maatschappij, maar men heeft ze te veel opgedragen aan ongeschikte personen. Het heugt Spr. nog dat men dronkaards tot agenten van politie aanstelde, en daardoor heeft men de achting voor den stand verminderd. Men moest het zoo ver trachten te brengen, dat men de politiebeambten meerdere achting toe droeg, en dat geen andere dan geschikte mannen aan de politie verbonden waren. Heeft men eenmaal dien stand opgebeurd, dan ziet Spr. niet in, dat werkzaamheden van politie onvereenigbaar zouden zijn met die van wijk- of buurtmeesters. — Spr. is echter van meening dat het geheele overleg in dezen onrijp is. Vraagt men wat zijn vroeger de werkzaamheden der wijkmeesters geweest? en gaat men de bestaande verordeningen na, dan ziet men dat zij zich voornamelijk hadden bezig te houden met de zorg voor de buurtwerken, en die zijn verdwenen. Spr. meent dus dat eerst zal moeten onderzocht worden, welke werkzaamheden men hun voortaan wil opdragen; en dat de verordeningen dien overeenkomstig zullen dienen ontworpen te worden, en dat men daarna de betrekkingen der beambten bepale. Spr. stelt daarom, als motie van orde, voor, dat men aan dezelfde Komm. eerst opdrage om de bestaande instruktien te onderzoeken en nieuwe te ontwerpen, opdat men de werkzaamheden der wijkmeesters, en die der buurtmeesters, wanneer die noodig zullen bevonden worden, nauwkeurig kunne vast stellen.

De heer *Voorduin*, ofschoon met de minderheid instemmende, kan zijn zegel niet hechten aan de motie van orde. Als men de voordragt der Komm. *in zijn geheel* beschouwt, dan wordt er niet voorgesteld, om enkel buurtmeesters aan te stellen, en

later hunne werkzaamheden te bepalen, — neen, het geheele stelsel wordt in het rapport ontwikkeld. De benoeming en de werkzaamheden der 56 buurtmeesters worden daarin volledig omschreven. Het gevolg daarvan is dus, dat de instruktiën eerst dan zullen moeten worden herzien, als het stelsel van de Komm. door den Raad zal zijn aangenomen. Indien de zaak echter aan een nader onderzoek mogt onderworpen worden, dan zou Spr. wel wenschen, dat er tevens acht werd geslagen op de vroegere inrigting, namentlijk eene Raads-Komm. voor de wijken en buurten, hetzij dat deze Komm. bestond uit 12 leden, voor iedere wijk 1; hetzij uit 6 leden, ieder voor 2 wijken: hetzij uit 4 leden, voor de 3 wijken één; als president dezer Komm. zou hij dan den *Voorzitter* van den Raad wenschen te zien zitting nemen. Spr. zou meenen, dat eene geregelde administratie, het gevolg van deze instelling zou zijn. In het rapport wordt daarvan geen enkel woord gerept.

Den heer *van Dielen* is het aangenaam te vernemen, dat de beide laatste Spr. erkennen, dat de Komm. aan hare lastgeving heeft voldaan, waaraan het hem voorkwam, dat bij de vorige diskussien scheen getwijfeld te worden. Het is er werkelijk, zoo als de laatste Spr. te regt heeft opgemerkt, bij de Komm. om te doen geweest, in haar rapport de gronden te leggen, waarop de later te maken instruktien voor de buurtmeesters zouden rusten: den kring der werkzaamheden, aan dezen op te dragen, is daarin aangegeven. Die kring van werkzaamheden is echter, (dit meent hij den voorlaatsten Spr. te moeten doen opmerken) niet als iets nieuws door de Komm. aangeprezen, maar veeleer eene bestendiging van de hulp door de vroegere buurtschouten aan de wijkmeesters verstrekt en voortaan op een meer regelmatigen voet te verleenen in den aangewezen kring. In de motie van orde door den voorlaatsten Spr. gedaan meent hij niet eene beweering te zien dat de Komm. in gebreke zou gebleven zijn hare taak te volbrengen, maar veeleer een voorstel, om aan de bestaande, of wel aan eene nieuwe Komm., eenige uitbreiding van last te geven; en in dien zin kan hij daaraan zijne stem wel geven. In omvraag wordt de motie van orde met 14 tegen 10 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *van Beeck Calkoen*, *van Ittersum*, *Voorduin*, *Schuurman*, *Boer*, *Schuller*, *Asch van Wijck*, *van Hengst*, *Voswinkel Dorselen* en *Visscher*.

De Voorzitter noodigt, ingevolge dit besluit, dezelfde Komm. uit om de vergadering nader aangaande de eventuele werkzaamheden der wijk- en buurtmeesters te willen voorlichten.

Wordt in behandeling genomen eene door Burg. en Weths. ontworpen verordening ter voorkoming van het begraven van schijndooden. De *Voorzitter* herinnert, dat een schrijven der plaatselijke geneeskundige Komm., waarin dit punt werd behandeld, aanleiding gaf om het dagelijksch bestuur uit te noodigen hetzelve in overweging te nemen en den Raad deswege te dienen van voordragt.

De heer *Voorduin* zegt, dat ofschoon de Raad van Amsterdam den 16. Junij en die van Middelburg den 9. Nov. 1853 dergelijke verordeningen hebben gemaakt, en ofschoon hij nog niet heeft vernomen dat die verordeningen zijn vernietigd, hij toch 1o niet kan ontkennen, dat hij eene andere voordragt had verwacht, waarbij hier ter stede een *lijkhuis*, zoo als er in het buitenland bestaan, werd daar gesteld. Spr. meent 2o dat de Raad ten eenemale onbevoegd is, om een verordening als voorgedragen is, te arresteren, omdat het burgerlijk wetboek in art. 53 de daar bedoelde bevoegdheid aan een' ander dan aan een' geneesheer heeft opgedragen. De Nederlandsche wetgever heeft het oordeel **uitsluitend** opgedragen aan den Ambtenaar van den burgerlijken stand. Wanneer men nu iets anders daar voor in de plaats stelt, dan wordt er inbreuk gemaakt op het burgerlijk wetboek, en ontheft men den Ambtenaar van den burgerlijken stand van zijne bij de *wet* gestelde verantwoordelijkheid. Zoo als het stuk daar ligt, is het daar te boven eenvoudig eene raadgeving, niet passende aan den Raad, maar hoogstens in den mond van den Ambtenaar van den burgerlijken stand. Eindelijk: als de geneeskundige (volgens de voordragt) zegt: men kan het lijk begraven, en de Ambtenaar van den burgerlijken stand geeft geene toestemming, wat zal er dan gebeuren? En omgekeerd: als de Ambtenaar permissie tot begraven geeft, en de geneeskundige gevoelt zich nog bezwaard om die te geven, wat dan? Zal men begraven of niet? Spr. gelooft, dat het aanbeveling verdient dat het denkbeeld dan op attest van eenen geneesheer, van den Ambtenaar van den burgerlijken stand uitga, — meer niet.

De heer *Mulder* brengt hartelijken dank aan het dagelijksch bestuur, dat het eene zoodanige gewigtige zaak ter overweging heeft aangegeven. Allen zijn het zeker met Spr. eens, dat het sterven in een graf een verschrikkelijk denkbeeld is; dat echter deze ontzettende ramp maar al te dikwijls is voorgekomen. Onder ons hebben dergelijke gevallen ongetwijfeld plaats gehad, maar men kent ze niet, omdat het graf niet spreekt. Het is eene zaak van algemeen en van het hoogste belang, waarvoor de regering van ons land sedert lang had behooren te zorgen. Spr. acht het ongelukkig, dat men nog in 1855, ten opzigte van deze zaak, niet verder is gekomen, dan dat ze thans in eene 3e of 4e plaats van ons land eerst wordt besproken. En toch zij is de belangstelling overwaardig. — Hij vraagt, of de voorgestelde maatregel aan het verlangen kan voorzien? Men verlangt gekonstateerd te hebben, dat iemand waarlijk gestorven is; daartoe behoort kennis. Een deel van die kennis, voor zooverre die het bederf van het lijk betreft, hebben wij allen. Het is genoegzaam bekend, dat in de meeste gevallen het begraven zoo lang wordt uitgesteld, tot dat er bederf is. Maar wanneer de woning van een gezin tot eene kamer beperkt is, dan kan men daarmede niet tot zoo lang wachten. Men heeft daarom andere teekenen van dood noodig, en men heeft gevonden, dat volkomene afwezigheid van hartslag eene zekerheid geeft. Maar om dat te onderzoeken, mag men niet elken medikus in staat achten, want het is moeijelijk, om eene twijfelachtige hartsklop te beoordeelen. Spr. heeft hier op niemand het oog; maar volgens het projekt kan elk medikus geroepen worden, om den dood te konstateren, en toch elk die den naam van geneesheer draagt, zal hiertoe niet ten volle in staat zijn. Elders heeft men dit onderzoek aan enkele deskundigen toebetrouwd. Zal de staat iemand afvoeren van de lijst der levenden, dan moet het eene waarheid zijn. Kan men bovendien van elk geneeskundige de verpligting eischen, dat hij een afschrift geve van zijne gemotiveerde overtuiging? Dat kan niet van de vrije geneeskunstbeoefenaren geëischt worden, en toch is het noodzakelijk. Spr. meent daarom, dat men bepaalde instruktien aan een enkel persoon moet opdragen. — Er is nog een punt zegt Spr.: men mag niet ontkennen, dat menigeen zijn natuurlijken dood niet sterft, zonder dat de werkelijke oorzaak bekend wordt. Ook van dien kant is er dus een onderzoek noodig, dan wordt de oorzaak altijd gekonstateerd. Er sterft menigeen aan een zoogenaamd toeval; niemand ziet er naar om, het lijk wordt begraven, en de oorzaak van den dood door niemand onderzocht. Spr. wenscht dus de zaak aan een man van kennis toe te betrouwen en stelt derhalve voor, het ontwerp in nadere overweging te nemen, ten einde er eene instruktie in dien zin worde vastgesteld. De ambtenaar van den burgerlijken stand is door de wet verbonden, om ten slotte de vergunning tot begraven te geven, maar het behoeft bij hem evenmin gekonstateerd te worden, dat het ligchaam werkelijk dood is, als dat hij verpligt wordt, bij elke bevalling eener vrouw tegenwoordig te zijn, en zich te overtuigen, dat *dat* kind van *die* vrouw geboren is.

De heer *v. d. Heuvel* meent, op grond der bepaling van art. 53 Burg. wetb. dat de Raad geene bevoegdheid heeft om de ingezetenen voor te schrijven dat *zij* het bewijs van overlijden moeten leveren gelijk in het ontwerp wordt verondersteld, en dat dit voorschrift nog veel minder door den ambtenaar van den Burg. stand kan gegeven worden, zoo als door een vroeger Spr. is opgegeven. Hij is van oordeel, dat, indien op eene wettige wijze ten aanzien van dit gewigtig onderwerp zal voorzien worden, van *Stadswege* zullen behooren te worden aangewezen deskundigen ten einde in de noodige gevallen den bedoelden ambtenaar voor te lichten.

De heer *van Lier* verschilt in gevoelen met den laatsten Spr.; met alle bescheidenheid is het hem voorgekomen, dat het onderwerp niet ingrijpt in de gemeente-wet, maar dat de Raad zeer kompetentelijk zijne verordening kan vaststellen; art. 135 spreekt duidelijk, zoodat de Raad aan zijne verpligting te kort zou doen door die verordening niet te maken. Ook den ambtenaar van den burgerlijken stand zal het aangenaam zijn, dat hij zich daar naar kan gedragen, en dat hij gedekt is.

De *Voorzitter* wil gaarne erkennen, dat de zaak bij Burg. en Weths. meer uit een algemeen oogpunt is beschouwd geworden, en dat men voornamelijk bij het opstellen der verordening heeft nagegaan, wat in andere plaatsen, vooral te Amsterdam en te Middelburg was bepaald. Evenwel men heeft er wel aan gedacht voor te stellen, dat een of meer geneeskundigen zouden worden belast met een bepaald onderzoek van ieder lijk, waarvan aangifte geschiedt. Men is daarin echter gestuit op de gewoonte en vreesde, dat een dergelijke maatregel welligt tegenkanting zoude ontmoeten. Velen, dacht men, zouden het bij het verlies van betrekkingen, welke door een vertrouwd geneesheer zijn behandeld geworden, onaangenaam vinden, dat er nog een ander, van stadswege aangesteld, deskundige moet worden toegelaten, alvorens het verlof tot begraven kon verkregen worden; en zulks te meer, daar het veelal een noodeloos onderzoek zou zijn. Spr. verheugt zich niettemin, dat deze zaak in het openbaar wordt behandeld, zoodat misschien velen door hetgeen reeds gezegd is of nog mogt worden in het midden gebragt zullen inzien dat een bepaald onderzoek noodig is. Er zijn echter door de Sprs. zoovele belangrijke punten ter sprake gebragt, die nadere overweging verdienen, dat de zaak nog niet rijp schijnt voor eene beslissing. Spr. stelt daarom voor dit onderwerp nog eens door eene speciale Komm. uit verschillende oogpunten te laten beschouwen. Die Komm. zou dan kunnen gebruik maken van de wenken, thans in deze zitting gegeven en het zou daarom wel wenschelijk zijn, dat de leden zooveel mogelijk hunne zienswijze aangaande deze zaak mededeelen.

De heer *Ackersdijck* ondersteunt het voorstel van den Voorzitter. Hij verschilt van gevoelen met een vorigen Spr., dat de Raad niet bevoegd zou zijn. Hij gelooft integendeel, dat de Raad volkomen in harmonie met de gemeentewet handelt wanneer hij, tot bevordering van de uitvoering van een voorschrift van het Burgerlijk Wetboek, eene verordening maakt omtrent de middelen, waardoor de zekerheid verkregen wordt, dat het verlof tot begraven nimmer gegeven worde zonder genoegzaam bewijs van het overlijden. Het is niet alleen geoorloofd, maar het behoort tot de pligten van den Sted. Raad zulk een gewigtig onderwerp te regelen.

De heer *de Vos* spreekt in den zelfden zin. De Ambt. van den Burg. stand is verpligt zich te vergewissen of de aangegevene werkelijk is overleden, maar hoe kan hij dat doen? Hij zou kunnen wenschen dat hij eene verklaring van eenen geneesheer had, maar dan rijst de vraag of hij iemand kan verpligten, dat hij eene verklaring van eenen geneesheer medebrenge. Gelooft hij de aangifte niet, dan zal men hem kunnen zeggen, kom zelve zien. Bepalingen derhalve waardoor men den burger verpligt, om zoodanig onderzoek te dulden hetzij dan door aan te stellen deskundigen of op eenige andere wijze, zijn niet in strijd met de wet, maar strekken slechts om de uitvoering derzelve in deze te verzekeren. Spr. vereenigt zich dus met het voorstel des Voorzitters.

De heer *Mulder* antwoordt op het bezwaar van den *Voorzitter*, dat deze of gene familie tegen een nader onderzoek zou opkomen. Het kan voorkomen, doch dit is dan een vooroordeel, uit gebrek aan kennis ontstaan. Waarom zullen er van regeringswege in deze gewigtige zaak alle zorgen worden in het werk gesteld? Waarlijk niet om eene familie, die reeds in droefenis verkeert, nog meer leed te veroorzaken, maar alleen om zich van het werkelijk overlijden te verzekeren. De familien moeten er dankbaar voor wezen, dat zulke zorgen worden in het werk gesteld. Een deskundige dringt ook maar zoo niet in huis. Het zal een man moeten zijn die een hart in den borst draagt, en het leed der familien kent. Spr. zegt: „Er zijn veel pijnlijker verpligtingen te vervullen, wanneer wij dierbaren door den dood verliezen. — Uwe en mijne lijken zullen eenmaal gemeten worden, om een plankenhuis voor ons te bereiden, waarin zij kunnen worden neêrgelegd.” — Nog een tweede punt meent Spr. te moeten aanroeren. Het komt hem voor, dat in de overwegingen twee zaken worden verward: de overledene moet afgevoerd worden van de rei der levenden, en de Ambtenaar van den Burg. Stand geeft een bewijs tot begraven. Dat zijn twee zaken. Er moet eerst een bewijs zijn, dat iemand werkelijk dood is, en eerst daarna behoort de Ambtenaren verlof tot begraven te geven. Spr. gelooft, dat art. 53 van het Burg. Wetboek in de wereld is gekomen, opdat men niet begraven worde zonder permissie; maar als men het gesteld had met een gemoedelijk oog op werkelijk *dood* zijn, als men geweten had, dat niet elk een beoordeelen kan, of een lijk waarlijk een lijk is, dan had men dit niet zoo geschreven. Juist omdat men over onderzoek, of iemand waarlijk gestorven is, gezwegen heeft, wordt het daarom meer dan tijd dat men er niet langer over zwijge. Eerst *bewijs* van dood, dan toestemming tot begraven; niet langer toestemming tot begraven zonder **alle** waarborgen, dat er werkelijk dood bestaat.

De heer *Verloren* vraagt, wanneer het zoo zeker is dat men behalve werkelijk bederf den dood kan konstateren, door vaste kenteekeningen, die de wetenschap op geeft, waarom men dan op andere plaatsen, als Munchen en Frankfort, inrigtingen heeft om te onderzoeken of iemand werkelijk gestorven is. Spr. wenscht dus aan de Komm. voor te stellen, of men ook hier niet dergelijke inrigtingen zou kunnen daarstellen om daarvan in twijfelachtige gevallen gebruik te kunnen maken.

De *Voorzitter* herinnert — naar aanleiding van het gesprokene door den heer *Verloren* — dat men destijds bij het aanleggen der gemeentebegraafplaats, er ook hier wel op bedacht is geweest een locaal in te rigten om de lijken, indien het verlangd werd, vóór de begrafenis nog eenigen tijd te kunnen nederzetten. Aan zoo iets schijnt echter weinig behoefte te zijn geweest; althans, voor zooveel hij zich herinneren kan, is daarvan nooit gebruik gemaakt. In andere plaatsen, zoo als te Munchen, is het nederzetten der lijken in een bepaald locaal verpligtend gemaakt; doch daarvoor bestaat elders meer reden van hier en vooral in de genoemde plaats, waar een lijk slechts korten tijd in huis mag worden gehouden.

De heer *Mulder* heeft straks menig punt niet aangeroerd, omdat hij niet lang wenschte te zijn in zijne rede. In zijne praktijk heeft hij nooit permissie tot begraven gegeven, dan wanneer er werkelijk tee-

ken van bederf aanwezig waren. Hij herhaalt het ter, in kleine woningen kan dit niet altijd. Het warm weder, er ontstaat dan spoediger ontbinding; men eerst vergunning tot begraven geven, wanr er werkelijk bederf is, dan kan dit vertragen ontstaan van andere lijken ten gevolge hebben. t is alleen in twijfelachtige gevallen, dat men inlingen noodig heeft. Ruim genomen zullen er jaarlijks 3 à 4 van die gevallen kunnen plaats bben; de onkosten zullen slechts weinige guldens dragen, om alle waarborgen te verkrijgen.

De Raad besluit daarna tot de benoeming eener mm., welke wordt zamengesteld uit de heeren *lkoen*, *Voorduin*, *Mulder*, *van Lier* en *Visscher*.

Aan de orde is het rapport van de Komm. beffende de plaatselijke belastingen.

De *Voorzitter* opent de beraadslaging over de gemeene strekking van dit rapport. Hij acht het t onbelangrijk, dat over dit aangelegen onderwerp het openbaar van gedachten wordt gewisseld, dat het publiek kennis bekome van de verschillende voelens en bezwaren welke dienaangaande zijn geten. Nadat het rapport der Komm. is ingekomen eft ook de directeur der stedelijke belastingen zijne schouwingen omtrent deze zaak medegedeeld, welke secretarie ter inzage voor de leden zullen worden dergelegd.

De heer *v. Asch v. Wijck* zegt, dat teregt door n Voorzitter is opgemerkt dat het onderwerp, aarvoor thans de beraadslagingen geopend zijn, oogst belangrijk is, en uiterst gewigtig de taak der omm., aan wie was opgedragen om deswegens en Raad te dienen van hare consideratien en adies . . . . . Wanneer die Commissie het niet dan ls het ware met schroomvalligheid waagt, de uitomst harer overwegingen aan het oordeel van deen Raad te onderwerpen, dan zal voorzeker wel in t bijzonder ieder lid van den Raad, eene veel rootere schroomvalligheid moeten gevoelen, om het wagen zijne beschouwingen over een zoo gewigtig nderwerp te doen kennen, vooral wanneer hij het og vestigt op de ervaren mannen, waaruit die omm. was te zamen gesteld, en in het bijzonler op den man, die rapporteur dier Comm. is geeest; en daarbij in aanmerking neemt dat, terwijl lie Comm. eene tijdruimte van bijna 2 jaren heeft loodig gehad voor haar onderzoek en overwegingen, an de leden van den Raad slechts 3 à 4 weken ijn vergund geworden, om het rapport der Comnissie te overwegen, en hun oordeel daarover te estigen. Desniettemin acht Spr. zich als lid van len Raad verpligt zijne beschouwingen mede te deeen, vooral nu er bij hem tegen de voordragt der omm. bezwaren bestaan. Hij wenscht met beamelijke bescheidenheid zijne bedenkingen aan het oordeel der Comm. en van den Raad te onderwerpen. Het is zijn voornemen niet te spreken over het tweede deel van het rapport, betrekking hebbende op de *regten en loonen*, voorkomende in de IVe afdeeling der begrooting. Ten dezen aanzien wenscht hij slechts eenige inlichtingen te ontvangen, omtrent hetgeen voorkomt op bl. 17 van het rapport. Dáár wordt gezegd, dat de uitkeering van de verdiensten der kraankinderen en de zoogenoemde tonnengelden zullen dienen te vervallen, en dat de verpligting om bepaalde werklieden te gebruiken, volgens de gemeentewet, niet kan voortduren. Spr. vindt hier eene meening uitgesproken, maar hij vindt daarbij de gronden niet opgegeven, waarop die meening berust. Zonder nu reeds bepaaldelijk de juistheid der uitspraak te willen betwijfelen, zal het hem echter aangenaam zijn, wanneer de Comm. ook de gronden daarvoor mogt willen mededeelen; de bekendheid daarmede, acht hij ter zijner inlichting noodig. Hij wenscht meer in het bijzonder te spreken over het eerste gedeelte van het rapport. — Bij de beoordeeling van hetgeen ten dezen opzigte door de Komm. wordt voorgesteld, hangt naar Spr. inzien veel af van het standpunt, waarop men zich bij de beschouwing van het onderwerp plaatst. Naar zijn oordeel wordt het standpunt, waarop de Raad zich behoort te plaatsen, door de wet zelve aangewezen. Art. 291 der gemeentewet verlangt, dat alle plaatselijke belastingen binnen een bepaalden tijd worden gebragt in overeenstemming met de wet. — Dit leidt hem aanstonds tot het maken eener opmerking omtrent eene uitdrukking voorkomende in het hoofd van het rapport; — daar wordt gesproken van de wijze, waarop de bestaande plaatselijke het gevoegelijkst met de bepalingen der gemeentewet in *verband* kunnen worden gebragt. Het komt Spr. voor, dat in *verband* brengen iets anders is dan in *overstemming* brengen met de wet. Men plaatst zich, naar mate men of het een of het ander tot punt van uitgang neemt, naar zijn inzien, even daardoor op een van elkander verschillend standpunt. De wet geeft ons een stelsel — *wij* hebben niet te onderzoeken of het stelsel der wet goed is of niet; — *wij* hebben niet te overwegen welk stelsel wij het beste en het wenschelijkste zouden achten. — De Raad heeft alleen te vragen, wat wil de wet, en hoe kunnen de plaatselijke belastingen met de voorschriften der wet in overeenstemming worden gebragt. De Raad is als het ware aan handen en voeten gebonden, en nu moge men zeggen: gij zijt vrij; — hij zal van die vrijheid niet dan een zeer matig gebruik kunnen maken. — Hij is binnen zeer enge kringen beperkt; — alleen is het hem vrijgelaten binnen dien kring eene keuze te doen tusschen bepaaldelijk aangewezen onderwerpen; doch het stelsel zelf is gegeven. Uit deze beschouwing ontleent Spr. reeds aanstonds een bezwaar tegen de voordragt. — De Komm. toch stelt voor, „eene beperkte eigene direkte belasting in te voeren, welke bepaaldelijk *bestemd* zal zijn om de *ongelijkmatigheid* van het bezwaar der 25 opcenten op de personele belasting *weg te nemen*." (bl. 6) De Komm. derhalve vermeenende, dat er eene ongelijkmatigheid ontstaat ten gevolge van een voorschrift der wet, wenscht zulks te herstellen. Nu komt het echter den Spr. voor, dat de Raad alleen geroepen is om de wet uit te voeren, maar niet om verbeteringen daarin te brengen; — dit ligt buiten de bemoeijingen van den Raad, die de taak des wetgevers niet mag in handen nemen. — De Komm. zegt, dat men algemeen van gevoelen is, dat de 25 opcenten op de personele belasting bijzonder op den middelstand drukken, minder op de rijken; dat de wetgever blijkbaar in dat gevoelen gedeeld, en daarom in het tweede lid van art. 242 der wet de bepaling heeft opgenomen, dat wanneer het maximum van 25 opc. geheven wordt, die opcenten slechts 5, 10, 15 en 20 zouden bedragen voor de minder bedeelden, dat echter dit voorschrift van den wetgever in de uitvoering is mislukt, daar de tabel aan de wet gehecht, die uitzonderingen zoo beperkt heeft, dat het doel niet wordt bereikt (bl. 5). Deze stelling komt den Spr. minstens gewaagd voor. Hij kan toch niet aannemen, dat de wetgever zoo onkundig zou zijn geweest van den bestaanden maatschappelijken toestand, dat hij, indien hij werkelijk de bedoeling gehad had om eene ontheffing daar te stellen ten behoeve van hetgeen men gewoon is onder den middelstand te verstaan, zich zou hebben beperkt om alleen de huizen, wier huurwaarde bijv. voor deze stad *f* 90 of minder bedraagt, tot een verminderd bedrag te doen aanslaan. Bij die bepaling heeft de wetgever blijkbaar niet dan den zeer kleinen middelstand op het oog gehad, geenszins den middelstand in den zin, waarin de Komm. zulks verstaat. Maar als ware het doel des wetgevers zoodanig geweest als de Komm. vermeent, en al ware dat doel alzoo niet bereikt, dan nog gelooft de Spr. niet dat de Raad geroepen is zulks te verbeteren; hij kan wel, indien het blijkt dat de voorschriften der wet nadeelig werken, daaruit aanleiding nemen om zich tot den wetgever te wenden ten einde eene wijziging dier bepalingen te verzoeken, maar de Raad mag, naar zijn oordeel, niet eigenmagtig het werk van verbetering der wet op zich nemen. De Komm. zegt, dat de 25 opc. op de personele belasting drukkend zijn; zij had daarom wel gewenscht deze niet tot het maximum van 25 op te voeren; doch men is verpligt dit te doen met het oog op art. 250 der wet; want het is niet mogelijk de opcenten op de akzijnsen te verminderen tot het bedrag der hoofdsom; daardoor toch zouden de Stedelijke inkomsten een verlies lijden van *f* 21200; deze nu kan men niet missen, en derhalve is men wel verpligt de opcenten op de personele belasting te brengen op het bij de wet vastgestelde maximum. Spr. vraagt, waarom, indien men een verlies van *f* 21200 niet kan lijden, men dan de afschaffing voorstelt van de belasting op de turf en steenkolen, waardoor een verlies van *f* 37000 zal worden geleden? Indien de Spr. wel doorziet, dan heeft de Komm. het denkbeeld op den voorgrond gesteld, dat de belasting op de brandstoffen moest worden afgeschaft. Wanneer men hiervan uitgaat, dan spreekt het van zelf dat de opcenten op de accijnsen niet kunnen worden teruggebragt tot het bedrag der hoofdsom, en dan is men ten gevolge daarvan wel verpligt de opcenten op de personele belasting tot het maximum op te voeren, onverminderd nog eene eigene directe belasting; en alzoo brengt men zich in de noodzakelijkheid eene belasting aan te nemen, die men zelf erkent drukkende te zijn. Nu vraagt Spr. of tegen dien prijs de afschaffing der belasting op de brandstoffen niet te duur wordt gekocht? en of het niet beter ware, om in plaats van die afschaffing, de opcenten op de akzijnsen terug te brengen tot het bedrag der hoofdsom? hierdoor zou men de noodzakelijkheid ontgaan om de opcenten op de pers. belasting op het maximum te brengen. Men mag niet uit het oog verliezen, dat bij de wet als regel is gesteld, dat de opcenten op de akzijnsen niet hooger mogen zijn dan 100; ze boven dat bedrag op te voeren, is slechts bij uitzondering vergund. Zal men nu niet meer in overeenstemming met de wet handelen, door den regel aan te nemen, dan door zonder volstrekte noodzakelijkheid zijne toevlugt te nemen tot de uitzondering, waaraan zoovele bezwaren verbonden zijn. Spr. neemt aan met de Komm., dat de opcenten op de akzijnsen niet kunnen worden gemist; — wij vallen daardoor in de termen van art. 246; — dat is, wij moeten de opcenten op de pers. belasting opvoeren tot 25, of wel tot 15, doch in dit laatste geval tevens eene eigene direkte belasting invoeren. — Wanneer men nu toch moet overgaan tot het invoeren eener eigene direkte belasting, dan komt het Spr. wenschelijk voor, dat men trachte het daarheen te rigten, dat men niet noodig hebbe de opcenten op de pers. belasting op het maximum te brengen; — dit doel zal men kunnen bereiken, door de opcenten op de akzijnsen op 100 terug te brengen. Hij geeft daarom in overweging of men niet door de belasting op de brandstoffen te behouden, in de gelegenheid zou zijn om de opcenten op de akzijnsen tot het bepaalde bedrag terug te brengen. Welligt heeft ook dit een punt van overweging bij de Komm. uitgemaakt, maar bestaan daartegen bezwaren, het zal Spr. aangenaam zijn die alsdan te mogen vernemen. Hij moet daarbij nog opmerken, dat onder de akzijnsen, waarvan thans meer dan 100 opc. geheven worden, ook het gemaal behoort; de Komm. neemt zelve aan, dat elke vermindering ten slotte voordeelig is voor den verbruiker. Spr. durft niet beslissen of dit zoo is, maar is dit zoo, dan heeft het terugbrengen dier opcenten tot op 100 ook zijne voordeelen, die wel in aanmerking mogen genomen worden. Men zal in elk geval langs dien weg meer handelen in den geest der wet. Ook dan, wanneer, gelijk de Spr. wenschelijk acht, de opc. op de akzijnsen tot 100 worden teruggebragt, zal men eene eigene direkte belasting niet kunnen ontgaan; men zal óf de opc. op de personele belasting tot 25 opvoeren, óf, wil men dit niet, tot 15 brengen moeten met invoering eener eigene direkte belasting. Hiervan uitgaande doet Spr. de vraag: of de door de Komm. voorgestelde direkte belasting aannemelijk is? De Komm. stelt voor eene belasting berekend naar de huurwaarde. Wel wordt op bl. 7 van het rapport telkens gesproken van de *huur*; doch wanneer men de huur tot grondslag aannam, zou dit tot vele moeijelijkheden aanleiding geven; men zou dan in een lastig en moeijelijk onderzoek moeten vervallen naar de aangegane overeenkomsten. Spr. meent te mogen aannemen, dat de Komm. bedoeld heeft de *huurwaarde*; dit blijkt dan ook uit andere plaatsen van het rapport. — Maar dan ontleent Spr. eene eerste bedenking tegen de voordragt uit de tweede zinsnede van art. 243 der wet, waarin bepaald wordt, dat bij plaatselijke direkte belastingen niet uitsluitend als grondslagen kunnen worden aangenomen een of meer grondslagen voor de personele belasting. — Bij het voorstel der Komm. nu wordt de personele huurwaarde uitsluitend als grondslag aangenomen. Men zal welligt tegenwerpen, dat ook de talrijkheid van het gezin in aanmerking genomen is. Maar Spr. merkt op, dat die talrijkheid volgens het voorstel slechts invloed uitoefent op het getal percenten, dat van de huurwaarde zal geheven worden, maar dat zij niet een grondslag der belasting uitmaakt; de eenige grondslag, bij het voorstel aangenomen, is naar zijn inzien de huurwaarde, en dit verbiedt de wet. De Komm. zegt: „de eenvoudigste en minst bedriegelijke maatstaf van een ruimer *inkomen* is ons voorgekomen de meer kostbare woning in verhouding tot de talrijkheid van het gezin." De Komm. wil dus eene belasting op het *inkomen*, en zij bepaalt, dat hoe grooter het gezin is, des te minder zal worden betaald; zij neemt dus aan, dat, hoe talrijker het gezin, des te armer het hoofd is van het huisgezin. Spr. gelooft dat er zelfs in deze vergadering wel zouden zijn aan te wijzen, die tegen deze uitspraak met kracht zouden opkomen. Hij kan niet inzien, welken invloed de talrijkheid van het gezin uitoefenen kan op het *inkomen*; wel op de som der noodwendige verteeringen; hoe grooter het gezin, hoe meerdere noodzakelijke uitgaven. Een man met 9 kinderen kan *f* 3000 inkomen hebben, en een man met één kind insgelijks; maar de eerste zal op het einde van het jaar minder van zijn inkomen *overhouden* dan de laatste. Wanneer men de zaak wel doorziet, dan is de voorgestelde belasting, waarbij ook op de talrijkheid van het gezin zou moeten worden gelet, niet eene belasting op het *inkomen*, maar veeleer eene belasting op hetgeen na aftrek der noodzakelijke verteeringen *overschiet*; men zegt als het ware, de man die wonende in een huis van *f* 500 huurwaarde negen kinderen heeft, kan minder *missen* dan de man, die in een gelijksoortig huis woont maar geene kinderen heeft; de eerste zal daarom slechts 2 pCt., de laatste daarentegen moet 6 pCt van de huurwaarde betalen. Immers men zal het trapsgewijze afdalend getal percenten naar mate van de talrijkheid van het gezin, toch wel niet willen beschouwen als eene premie op de progeniture! Dit zou kunnen herinneren aan de zoogenaamde zevenkinderen wet. Indien nu de voorgestelde belasting in de daad eigenlijk is eene belasting op hetgeen men *overhoudt*, en niet op het *inkomen*, dan bestaat er bij den Spr. eene tweede bedenking tegen het voorstel, ontleend uit de eerste zinsnede van art. 243, alwaar gelezen wordt dat hoofdelijke omslagen en andere plaatselijke direkte belastingen moeten geheven worden naar grondslagen, die voor een redelijken maatstaf van het *inkomen* der belastingschuldigen te houden zijn. — Een derde bezwaar tegen de voordragt is bij den Spr. daarin gelegen

dat, terwijl de wet en de billijkheid vorderen dat ieder naar gelang van zijn vermogen bijdraagt tot onderhoud der gemeente huishouding, bij de voordragt eener belangrijke klasse van ingezetenen van de belasting vrijgesteld wordt. Spr. vraagt: waarom die belangrijke vrijstelling? Waarom eerst begonnen bij de personen, die huizen bewonen boven een huurwaarde van *f* 500.? De Komm. antwoordt op die vraag: om de ongelijkheid te herstellen die door de opcenten op de personele belasting veroorzaakt wordt; deze drukken bijzonder op den middelstand, minder op de rijken; — om die ongelijkheid weg te nemen moet er eene belasting zijn, welke alleen de rijken treft. Spr. kan de tegenstelling door de Komm. gemaakt, van middelstand tegenover zoogenaamde rijken niet goedkeuren, en meent ten opzigte van het aangevoerde te moeten herhalen, wat hij reeds vroeger heeft gezegd, dat namelijk naar zijn oordeel het in geen geval tot de roeping des Raads behoort eene ongelijkheid te herstellen, die het gevolg van een wetsbepaling zijn zou, en langs dien weg eene poging te doen om de wet te verbeteren. De bepaling der wet omtrent de opcenten op het personeel moge drukkend zijn, — wanneer eene eigene direkte belasting moet worden ingevoerd, dan kan Spr. niet inzien waarom eene zeer aanzienlijke klasse van ingezetenen geheel daarvan vrijgesteld zou moeten worden, en waarom alleen zij zouden moeten worden getroffen, die huizen bewonen van een huurwaarde van meer dan *f* 500. Spr. acht dit onbillijk, en gelooft dat het niet moeijelijk zijn zou vele personen aan te wijzen, die, of ongehuwd of met een klein gezin wonen in huizen van *f* 300 à *f* 400 huurwaarde, en niet te min een veel ruimer inkomen hebben, dan vaders met een huisgezin van 9 personen belast, die juist om de talrijkheid van hun gezin verpligt zijn in huizen van eene huurwaarde van *f* 500 of daarboven te wonen. Deze zullen volgens het voorstel altijd ten minste nog 2 perc. van de huurwaarde betalen, terwijl de eerstgenoemden geheel vrij zullen zijn. Spr. meent dat men niet ligt bijv. een bovenhuis in deze stad zal vinden, hetwelk voor eene huurwaarde van *f* 500 of daarboven is aangeslagen; ofschoon ook door meer gegoeden bewoond, zullen deze echter vrijgesteld zijn. Meermalen is de klagt gehoord, dat zelfs zeer gegoede personen, die omdat zij ongehuwd zijn slechts op kamers wonen, weinig of niets in de belastingen betalen; deze zullen ook door de voorgestelde belasting niet worden getroffen. Spr. kan de rede niet inzien waarom ook in het algemeen de middelstand niet naar evenredigheid zou bijdragen. De verpligte opcenten op het personeel mogen voor de geringeren onder den middelstand te drukkend zijn, men kan toch niet aannemen, dat zulks in gelijke mate het geval zou zijn in het algemeen met die personen die huizen bewonen van *f* 300, 400 tot *f* 500 huurwaarde, zoodat deze allen daarom zouden behooren te worden vrijgesteld. Spr. heeft nog eene vierde bedenking tegen de voordragt; zij betreft het progressieve der voorgestelde belasting. Hij zal de aandacht der vergadering niet vermoeijen met eene uitvoerige ontwikkeling der gronden, waarom eene progressieve belasting voor onbillijk en onregtvaardig te houden is; hij acht dit overbodig. Volgens de voordragt zal een man die een huis van *f* 500 huurwaarde bewoont, betalen 6 percent of *f* 30.— dat is 1/2 percent van een inkomen van *f* 6000.— maar een man die in een huis woont van *f* 700 huurwaarde, zal betalen 8 percent of *f* 56, dat is 1/2 percent van een inkomen van *f* 11200. Nu vraagt Spr. op welken grondslag berust de bewering, dat hij die in een huis woont van *f* 700 huurwaarde, ongeveer eens zóó rijk moet zijn als degeen die woont in een huis van *f* 500 huurwaarde. Dit toch zou het geval moeten zijn, om te kunnen stellen, dat volgens de voorgestelde belasting, van ieder slechts een gelijk getal percenten van zijn inkomen gevorderd zal worden, en dat er alzoo geene progressie bestaan zal. Spr. gelooft dat die maatstaf niet als juist kan worden aangenomen; omdat iemand *f* 200 meer dan een ander *kan* of welligt *moet* verwonen, kan men nog niet aannemen dat daarom ook zijn inkomen het dubbel bedragen moet van het inkomen van den ander. Bedraagt nu zijn inkomen niet het dubbel van dat des anderen, dan zal hij, wanneer desniettemin van hem *f* 56 wordt gevorderd, terwijl de ander met *f* 30 kan volstaan, 1, of 1 1/2 of welligt 2 pCt. van zijn inkomen moeten afstaan, terwijl de ander niet meer dan 1/2 pCt. van het zijne geeft. Dit progressieve karakter der voorgestelde belasting kan Spr. niet goedkeuren. Hij zal deswegens in geene verdere ontwikkeling treden, maar zich vergenoegen met te verwijzen naar het wel bekende werk van *Thiers*, *de la proprieté*, waarin (bl. 287 en volgg. der Brusselsche editie van 1848), het onbillijke en onregtvaardige van eene progressieve belasting beknopt en duidelijk wordt betoogd. Niet bloot eigen individueele meeningen, die op zich zelven weinig gezag zouden hebben, heeft Spr. ten dezen opzigte voorgedragen, maar hij wordt daarin gerugsteund door het gevoelen van een man, aan wien men ook in deze materie wel eenig gezag zal willen toekennen. La proportionnalité est un principe, zegt hij op bl. 292, mais la progression n'est qu'un odieux arbitraire. Exiger le dixième du revenu pour l'un, le cinquième pour l'autre, le tiers pour un troisième, c'est du pur arbitraire, c'est de la spoliation, je le répète. Vous me prendrez plus ou moins suivant votre humeur, mais je dépends de vous, comme en Orient on dépend d'un pacha, et sur les grandes routes de la Calabre ou de la Catalogne, d'un chef de bande etc., en op bladz. 293: Faire payer plus des frais de la société à l'un qu'à l'autre par cette unique raison qu'on juge qu'il est trop riche, qu'il a trop pour vivre, ce n'est pas un principe, c'est un arbitraire révoltant. — Het waren deze bezwaren, die bij den Spr. tegen het voorstel der Komm. bestaan, en welke hij gemeend heeft in den boezem der vergadering te moeten nederleggen, en met de meeste bescheidenheid aan de overweging en het beter oordeel zoowel van de Komm. als van den Raad onderwerpt.

De heer *Ackersdijck* wil gaarne op het gesprokene eenige tegenbedenkingen in het midden brengen. Het onderwerp in zijn geheel en grondig te behandelen zoude de tijd niet meer gedogen. Met groote belangstelling heeft hij de aanmerkingen vernomen, waarin veel wordt afgekeurd; doch dankbaar zoude hij en waarschijnlijk de Komm. den Spr. geweest zijn, indien deze tevens een ander plan had voorgedragen, dan had men beter kunnen oordeelen wat het aannemelijkste was. Sprs. algemeen antwoord is dus: „Vind een beter plan, en ik zal gaarne het onze opgeven." — Wat het opschrift betreft, dit wordt niet goedgekeurd; Spr. hecht hier niet aan want daardoor kan het plan noch winnen, noch verliezen. Men heeft gezegd de Komm. is twee jaar bezig geweest; Spr. moet echter zeggen, dat het aan [illegible] niet gelegen heeft, en dat er over dit ontwerp zelfs nog geen jaar gewerkt is. Wat ten opzigte van de kraankinderen en andere aangestelde werklieden gezegd is; Spr. gelooft dat het uit de wet volgt, dat men niemand kan dwingen om bepaalde diensten door die mannen te laten verrigten, die de stad er toe aanstelt. Overigens is dit geen punt dat tot de tegenwoordige beraadslaging behoort. De Komm. heeft gezegd dat haar doel was om de belastingen zoo dragelijk en gelijkmatig drukkend mogelijk te maken, en ze tevens met de voorschriften van de wet overeen te brengen. Spr. kan niet denken, dat de Raad dit anders zal willen. De Komm. is overtuigd, dat de wetgever met goede bedoelen de tabel voor de progressive opbrengst der personele belasting heeft vastgesteld, doch tevens dat de wetgever heeft gefaald, en dat hij de vermindering te laag heeft begonnen. Bij de overtuiging dus dat er eene ongelijkheid bestaat, heeft zij getracht die uit den weg te ruimen. Ook de akzijnsen drukken ongelijk. Om die ongelijkheden zoo veel doenlijk weg te nemen, heeft de Komm. haar voorstel tot afschaffing van den akzijns op de brandstoffen gedaan. — De voorgestelde direkte belasting is, volgens den vorigen Spr., eene poging om de wet te verbeteren; dit keurt hij af. Indien het ons gelukt is, binnen de perken, die de wet gesteld heeft, de onbillijkheid, die door de eene belasting zoude te weeg gebragt worden, door wijziging der andere belastingen weg te nemen, komt mij veeleer voor dat wij de wet goed hebben toegepast. Wanneer men de opcenten op de personele belasting niet 25 maar slechts tot 15 bepaalde, zouden de opc ten op het gemaal van tarwe, die nu 125 bedra tot 100 moeten worden teruggebragt. Wij ontk nen niet dat hierdoor eene ontlasting voor de b gers zoude plaats grijpen; doch die ontlasting zo veel minder zijn dan die van den geheele afschaff van den akzijns op de brandstoffen. Door deze schaffing worden alle standen, ook de gerings ontlast. Men zal veel meer winnen dan de som d de belasting bedraagt, de kosten namelijk van inni en toezigt. In den winter moet men opzettel beambten laten waken opdat de arme lieden n turf insmokkelen om zich te verwarmen. Een and voordeel is dat de nijverheid niet meer belemme zal worden. Want terwijl groote fabrieken en in rigtingen vrijstelling genieten, drukt deze belasti op alle kleindere soorten van nijverheid, die brand stof behoeven. De middelstand en zelf ook d hoogere stand zal door deze afschaffing evenee ontlast worden. Vele redenen pleiten dus om de belasting geheel af te schaffen, liever dan die op d tarwe slechts een vijfde te verlagen. — Wij hebbe gemeend dat de directe belasting, door ons voorge steld, het te kort der inkomsten zoude kunnen aan vullen, door eene bijdrage van de meer vermoge den, die in de andere belastingen niet meer drage dan hunne medeburgers die minder met inkome bevoorregt zijn. Doch juist deze voorgestelde direct belasting wordt door den vorigen Spr. bijzonder be rispt. Hij voert daartegen aan dat zij slecht steun op één der grondslagen van de rijksbelasting, name lijk de huurwaarde, in strijd met art. 243 der ge meente-wet. Doch hij zelf heeft den tweeden grond slag bestreden, die in ons plan daarmede is vere nigd, namelijk het getal der leden van elk gezi Die grondslag is niet aan de rijksbelasting ontleend. Uit het getal van het gezin beweert hij volgt nie dat men minder inkomen heeft. Die aanmerkin zoude juist zijn, indien wij beweerden de belas zuiver van het inkomen te willen heffen. Doch di is de bedoeling niet. Wij nemen veeleer aan, da hij die zich kostbaarder woning veroorlooft, zonde door talrijke familie daartoe genoopt te zijn, mee in de ruimte leeft, en in de andere belastingen min der bijdraagt. Hij keurt af dat zij die huizen va *f* 300 tot *f* 400 huurwaarde bewonen, niet mede in die belasting zijn opgenomen. Doch in ons plan is de belasting juist bestemd om de onbillijkheid weg te nemen, die wij vermeenen dat voor deze personen in den druk der andere belasting zoude gelegen zijn. Zijn krachtigst argument is in het progressive der voorgestelde belasting. Zulk eene belasting, zeg hij, wordt ten sterkste afgekeurd door de eerst schrijvers over financien, en hij heeft het gezag van *Thiers* daarbij ingeroepen. Hij zoude zich op vee beter gezag kunnen beroepen tegen het stelsel van progressive belasting in dien zin dat men de rijkeren een grooter aandeel van hun inkomen doet opbrengen dan de armeren. Doch in het plan der Komm. heeft juist het omgekeerde plaats. Wij wenschen niet eene progressie in de opbrengst daar te stellen; maar er eene weg te nemen. In de andere belasting, met name die der akzijnsen heeft veelal de progressie plaats, dat de armeren meer van hun inkomen moeten opbrengen naarmate dat inkomen minder bedraagt. Onze voorgestelde belasting is bestemd om die progressie weg te nemen; om meer gelijkheid daar te stellen in de opbrengst van de rijkeren en de armeren. Eindelijk moet de Spr. herhalen, dat hij met het plan der Komm. niet zoo ingenomen is, dat hij het voorstel van een ander plan niet gaarne zoude toejuichen, indien het aan de oogmerken beter voldoet. Doch er is geen plan dat in bijzonderheden niet zoude kunnen berispt worden. Men moet wel kiezen wat het minst onvolkomen is. En men bedenke dan steeds *La critique est aisée*.

De vergadering wordt daarna gesloten, en verdaagd tot heden over 8 dagen.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en COMP.